

KINDEREN KLOPPEN AAN BIJ SPERMABANK

Commerciële databank helpt kinderen bij zoektocht naar biologische vader

Liza Janson
stadsredactie@leidschdagblad.nl

Leiderdorp * Bij de spermabank in Leiderdorp hebben zich de afgelopen weken meerdere donorkinderen gemeld die informatie willen over hun donorvader. Eind mei ontstond ophef over anonieme zaaddonoren, nadat een vrouw haar vader had gevonden via een commerciële dna-databank. „Sindsdien krijgen we veel meer verzoeken van donorkinderen”, zegt embryoloog Wouter van Inzen van de Leiderdorpse spermabank Medisch Centrum Kinderwens.

Tot 2004 konden mannen nog anoniem sperma doneren. Toch wilde de 32-jarige Emi Stikkelman weten waar ze vandaan kwam. Ze werd in

1983 verwekt bij het Leidse SMCG op het Kort Rapenburg, dat later Medisch Centrum Kinderwens werd. Ze ging op zoek en vond na zeventien jaar haar vader, schreef de Volkskrant eind mei. Ze domineerde vervolgens een paar dagen het landelijke en internationale nieuws. Minister Edith Schippers deed niet lang daarna een oproep aan anonieme zaaddonoren om zich bekend te maken.

Bij de Leiderdorpse spermabank, een van de grootste van Nederland, hebben zich sindsdien geen ‘vaders’ gemeld. Wel kwamen er vragen van moeders en donorkinderen. Informatie verstrekken kan de kliniek niet. „Dat mag wettelijk niet, in verband met het beroepsgeheim”, zegt Van Inzen. Ze worden doorverwezen naar de stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting. „Al-

le gegevens van donoren die wij beschikbaar hadden, zijn daar naartoe gegaan.” Als een spermadonor zich zou melden, wordt hij ook daar naartoe verwezen.

Bij de stichting Donorgegevens hebben zich inmiddels meerdere donoren gemeld. Hoeveel is niet bekend, zegt een woordvoerder. Ook komen er dagelijks meerdere aanvragen binnen van donorkinderen om donorgegevens op te vragen. „Er is een stijging in het aantal informatieve vragen van donorkinderen, of ouders van donorkinderen. Deze vragen gaan onder andere over hoe ze in hun persoonlijke situatie achter donorgegevens kunnen komen”, laat een woordvoerder weten.

Detectives

Om donorkinderen te helpen in hun zoektocht naar hun biologische va-

der richtte Emi Stikkelman vorig jaar de stichting Donor Detectives NL/BE (www.donordetectives.nl) op. Via een commerciële databank helpt de stichting zoeken naar matches. Inmiddels hebben zich bijna tweehonderd donorkinderen gemeld, waarvan zo’n tien ‘Leidse’ die zijn verwekt bij SMCG. „Ze komen met heel verschillende verhalen. Sommigen horen nu pas dat ze een donorkind zijn, anderen zijn al eerder op zoek geweest en dachten dat ze alle wegen bewandeld hadden. Bij het horen van mijn verhaal zagen ze toch dat er nog meer mogelijk was.”

Ook vier ‘Leidse’ spermadonoren meldden zich. „Eén man van 85 jaar kwam naar ons toe. Hij zei: de minister roept me op, dus hier ben ik”, zegt Stikkelman. De man is nu nog gezond en zou graag zijn donorkin-

deren willen ontmoeten. „Hij vertelde dat hij ze nu nog van alles kan vertellen. Als hij ouder wordt, kan dat misschien niet meer.” De meeste donoren die zich melden doen dat echter naar aanleiding van Stikkelmans verhaal. „Ze snappen de wens van donorkinderen om te weten waar ze vandaan komen en willen er graag aan meewerken.”

Embryoloog Van Inzen vindt de zoektocht naar anonieme donoren een lastig dilemma. Enerzijds snapt hij dat donorkinderen willen weten wie hun vader is. Aan de andere kant is er destijds door de moeder bewust gekozen voor anoniem donorschap. „Er zijn afspraken gemaakt met donoren en moeders. Het tijdsbeeld toen was anders. Het draaide om de kind erwens van de moeder en de donordiewou helpen. Jaren later is het accent veel meer verlegd naar de

kinderen. Er is in de afgelopen tien, twintig jaar zoveel gebeurd, ons denken is 180 graden gedraaid.”

Stikkelman snapt het dilemma. „Maar het is scheef omdat het kind nooit onderdeel is geweest van de beslissing. Ik heb nooit iets beloofd. Je hebt recht om te weten waar je vandaan komt. We begrijpen de afspraak over anonimiteit, maar wat weegt zwaarder? Daarnaast zijn veel donoren helemaal niet angstig. Ze zijn vaak heel bereid en zelfs nieuwsgierig naar hun kinderen.” Toch maakt zich Van Inzen zich zorgen om de rechten van donoren. „Anonimiteit bestaat niet meer. Dat hadden we tien jaar geleden met zijn allen nooit kunnen bedenken. Ik denk dat sommige donoren angstig zijn dat ze worden opgespoord. Je moet het respecteren als ze zich niet melden.”